

FRANSIZCA ÖĞREN AVEC TAHSİN

Les Nombres

Sayılar — Ezber Değil, Sistem

Temel, Sıra, Kesir ve Büyük Sayılar

Bu derste neleri öğreneceksin?

- Fransızca sayı sistemi nasıl çalışır? (3 katmanlı yapı)
 - 1-16: temel blok (ezberlenmesi gereken tek kısım)
 - 17-69: kombinasyon sistemi (mantıkla çözersin)
- 70-80-90: matematik sistemi (Fransızlar hesap makinesi açar!)
 - Sıra sayıları, kesirler ve büyük sayılar
 - Saat, tarih ve telefonda sayı kullanımı

fransizcaogren.net

1 Sayılar Ezber Değil, Sistemdir

Sana müjdeyi vereyim: Fransızca sayıları 1'den 100'e kadar tek tek ezberlemeye gerek yok. Çünkü bu sayılar bir **sistem** üzerine kurulu. Bu sistemi 3 katmana bölelim:

Katman 1 (1-16): Temel blok. Bunları ezberlemelisin — başka çare yok. Ama sadece 16 kelime! Bu kısmı hallettikten sonra gerisi mantıkla geliyor.

Katman 2 (17-69): Kombinasyon. Onlar basamağı + birler basamağı. Zaten bildiğin kelimeleri birleştiriyorsun.

Katman 3 (70-99): Matematik. Fransızlar burada toplama ve çarpma yapıyor. Mantığını anladığında çok eğlenceli.

Kodlama: Fransızca sayıları bir binaya benzer. 1. kat (1-16) = temel, ezberlenir. 2. kat (17-69) = birleştirme, mantıkla çıkar. 3. kat (70-99) = matematik katı, hesap makinesi gerekli!

2 Katman 1: Temel Blok (1-16)

Bu 16 kelime sistemin temeli. Bunları bilmeden ilerleyemezsin. Ama rahatla — birçoğunu zaten tanıyorsun:

Sayı	Fransızca	Sayı	Fransızca
0	zéro	9	neuf
1	un	10	dix
2	deux	11	onze
3	trois	12	douze
4	quatre	13	treize
5	cinq	14	quatorze
6	six	15	quinze
7	sept	16	seize
8	huit		

Strateji: 1-10'u bir günde, 11-16'yı ertesi gün öğren. 11-16 arasındaki sayıların hepsinde "-ze" sesi var: onze, douze, treize, quatorze, quinze, seize. Bu "-ze" sesini bir ritim gibi tekrarlar — kulağına yapıştır.

3 Katman 2: Kombinasyon (17-69)

17-19: Dix + birler

16'dan sonra sistem başlıyor. 17, 18, 19 çok basit: **dix (10) + birler** basamağı.

→ **17 = dix-sept (10+7)**

→ **18 = dix-huit (10+8)**

→ **19 = dix-neuf (10+9)**

Onlar Basamağı: 20-60

Sayı	Fransızca	Kodlama
20	vingt	"van" gibi okunur
30	trente	"trois" ile başlar — 3x10
40	quarante	"quatre" ile başlar — 4x10
50	cinquante	"cinq" ile başlar — 5x10
60	soixante	"six" ile başlar — 6x10

Gördün mü? 30'dan 60'a kadar onlar basamakları hep birler basamağındaki sayıyla başlıyor: **trois** → **trente**, **quatre** → **quarante**, **cinq** → **cinquante**, **six** → **soixante**.

Birleştirme: 21-69

Onlar + birler = sonuç. Tire (-) ile bağlanır. Tek istisna: **21, 31, 41, 51, 61** sayılarında tire yerine **et** (ve) kullanılır.

→ **21 = vingt et un (20 ve 1)**

→ **22 = vingt-deux (20-2)**

→ **35 = trente-cinq (30-5)**

→ **48 = quarante-huit (40-8)**

→ **56 = cinquante-six (50-6)**

→ **69 = soixante-neuf (60-9)**

4 Katman 3: Matematik Katı (70-99)

İşte Fransızca sayıların en eğlenceli kısmı! 70'ten sonra Fransızlar **toplama ve çarpma** yapmaya başlıyor. Neden? Çünkü Fransızcada 70, 80 ve 90 için ayrı kelimeler yok — mevcut sayılarla matematik yapılıyor.

Kodlama: "Fransızlar 70'ten sonra hesap makinesi açar!" Bu cümleyi aklına kazı — mantığı hep hatırlarsın.

70: Soixante-dix (60 + 10)

70 = soixante-dix. Yani "altmış on". Fransızcada "yetmiş" diye ayrı bir kelime yok — 60'ın üzerine ekleme yapılıyor.

- 70 = soixante-dix (60+10)
- 71 = soixante et onze (60+11)
- 72 = soixante-douze (60+12)
- 75 = soixante-quinze (60+15)
- 79 = soixante-dix-neuf (60+19)

Mantık basit: 70'li sayılar = soixante (60) + 10'lu sayılar (dix, onze, douze... dix-neuf).

80: Quatre-vingts (4 x 20)

80 = quatre-vingts. Yani "dört yirmi" = $4 \times 20 = 80$. Evet, çarpma yapıyor! Bu 20'lik sayma sistemi eski Galya (Kelt) geleneğinden kalma.

- 80 = quatre-vingts (4x20) — dikkat: vingts (çoğul -s)
- 81 = quatre-vingt-un (4x20+1) — s düşer!
- 82 = quatre-vingt-deux (4x20+2)
- 85 = quatre-vingt-cinq (4x20+5)
- 89 = quatre-vingt-neuf (4x20+9)

Dikkat: 80 tek başınayken "quatre-vingts" yazılır (çoğul -s). Ama arkasına başka bir sayı gelirse -s düşer: "quatre-vingt-un" (81). Neden? Çünkü Fransızca çoğul kuralı: sayı başka bir sayıyla devam edince çoğul eki düşer.

90: Quatre-vingt-dix (4 x 20 + 10)

90 = quatre-vingt-dix. Yani "dört yirmi on" = $80 + 10$. Hem çarpma hem toplama bir arada!

- 90 = quatre-vingt-dix (80+10)
- 91 = quatre-vingt-onze (80+11)
- 95 = quatre-vingt-quinze (80+15)
- 99 = quatre-vingt-dix-neuf (80+19)

70-80-90 Özet Tablosu

Sayı	Fransızca	Matematik
70	soixante-dix	$60 + 10$
75	soixante-quinze	$60 + 15$
80	quatre-vingts	4×20
85	quatre-vingt-cinq	$4 \times 20 + 5$
90	quatre-vingt-dix	$4 \times 20 + 10$
95	quatre-vingt-quinze	$4 \times 20 + 15$
99	quatre-vingt-dix-neuf	$4 \times 20 + 19$

5 Büyük Sayılar: 100, 1000 ve Ötesi

- 100 = cent
- 200 = deux cents (dikkat: cents, çoğul)
- 250 = deux cent cinquante (s düşer, çünkü devam ediyor)
- 1 000 = mille (asla değişmez, çoğul almaz!)
- 2 000 = deux mille (mille hep aynı kalır)
- 1 000 000 = un million

İki kural: "Cent" çoğul olabilir (deux cents) ama arkasından başka sayı gelince -s düşer (deux cent cinquante). "Mille" ise **asla** çoğul olmaz — her zaman "mille" kalır.

6 Sıra Sayıları: -ième Sistemi

Türkçede "birinci, ikinci, üçüncü" dersin — sonuna "-inci/-ıncı" eki gelir. Fransızcada da aynı mantık var: sayının sonuna **-ième** eklenir.

- deux → deuxième (ikinci)
- trois → troisième (üçüncü)
- quatre → quatrième (dördüncü — sondaki e düşer)
- vingt → vingtième (yirminci)

İstisnalar

- 1er = premier / première (birinci — tamamen farklı!)
- cinq → cinquième (u eklenir)
- neuf → neuvième (f → v olur)

Kodlama: "-ième" = sıra etiketi. Sayıya yapııştırıyorsun ve sıra sayısı oluyor. Sadece "premier" VIP — kendi kuralı var.

7 Kesirli Sayılar

Kesir	Fransızca	Kullanım Örneği
1/2	un demi	un demi-kilo de sucre (yarım kilo şeker)
1/3	un tiers	un tiers de la population (nüfusun üçte biri)
1/4	un quart	un quart d'heure (çeyrek saat)
3/4	trois quarts	trois quarts d'heure (45 dakika)

Günlük hayatta: "Un quart d'heure" (çeyrek saat = 15 dk) ve "une demi-heure" (yarım saat = 30 dk) çok sık kullanılır. Saatlerden bahsederken bunları bilmen gerekiyor.

8 Sayılar Pratikte: Saat ve Tarih

Saat Söyleme

- Il est trois heures. — Saat 3.
- Il est trois heures et quart. — Saat 3:15 (3 ve çeyrek).
- Il est trois heures et demie. — Saat 3:30 (3 buçuk).
- Il est quatre heures moins le quart. — Saat 3:45 (4'e çeyrek var).
- Il est midi. — Öğlen 12.
- Il est minuit. — Gece yarısı.

Tarih Söyleme

- Le 14 juillet — 14 Temmuz (Fransız Ulusal Bayramı)
- Le 1er janvier — 1 Ocak (dikkat: sadece 1 için "premier" kullanılır)
- Le 25 décembre — 25 Aralık

Telefon Numarası Söyleme

Fransızlar telefon numarasını ikiye ikiye söyler: 06 45 23 17 89 = zéro six, quarante-cinq, vingt-trois, dix-sept, quatre-vingt-neuf.

9 Mini Hikâye: Pazar Günü

Aujourd'hui, c'est le 15 mars. Il est huit heures et demie. Je suis au marché. J'achète trois kilos de pommes et un demi-kilo de fraises. Ça coûte douze euros cinquante. Le vendeur a soixante-quinze ans. Il travaille ici depuis quarante ans. Il y a quatre-vingt-dix personnes au marché aujourd'hui !

Bugün 15 Mart. Saat 8 buçuk. Pazardayım. 3 kilo elma ve yarım kilo çilek alıyorum. 12 euro 50 cent tutuyor. Satıcı 75 yaşında. 40 yıldır burada çalışıyor. Bugün pazarda 90 kişi var!

10 Mini Özet

1-16: temel blok, ezberlenmeli. 11-16'da "-ze" ritmi var.

17-69: onlar + birler kombinasyonu. 21/31/41/51/61'de "et" kullanılır.

70 = 60+10 (soixante-dix). 80 = 4x20 (quatre-vingts). 90 = 80+10 (quatre-vingt-dix).

Cent çoğul olabilir (deux cents) ama mille asla çoğul olmaz.

Sıra sayıları: sayı + -ième. İstisna: premier (birinci), neuvième (f→v).

Kesirler: un demi (1/2), un tiers (1/3), un quart (1/4).

Telefon numarası ikiye ikiye söylenir. Tarihte sadece 1 için "premier" kullanılır.